

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. február 22.

Broj 7. Szám.

PRÊRMURJE

Id predkrátkim dojpretecseni volítev doszta níká nema. Z szvojem oponásanyom pri volítvaj szimo szi na krátkodóbnó bodócsnoszt fundamenta kamen doli djáli, za pridócsse neprlíke, kem bóde vrelina vu zádnyí vótumaj, sze moreno szebé i ne d.úge^o kriviti. Kak sztári prigóvor právi: „Csi bódes bósz brszao [v trnye — piknes sze“ i tak sze bóde godílo inam.

Isztina je, ka neszmerne nasa zavízenost je nisterne i nisterne lüdi gnáia v neprelüblene partáje, miszlimo pa, ka szimo szi ztem né hasznili, nego escse bole skó-díli. Politika ravna nas sztális, tó je gotovo, vendar szo pa nasi vótomi né tá sli i za tiszte, kí bi nam pomágoti zdá tüdi voló meli. Dr'zavno ravnitelsztvo vu roká dr'zécsi pametni lüdjé sze pa neszmejo nazadomescsávati nad blódnosztí csinécsimí, nego delati zákone ednáko za vsze dr'zavláne, szo bílí te' ze za nyé vszi ali né. Tó pa záto, ár zdrava pamet i haszek dr'záve tó zelé.

Gvúšno je, ka odpréli dokáz, koncsibár Prekmurje nebóde vidlo. Vendar pa kelko tó vérsztvena potréba za pobógsanye vérsztvenoga sztálisa 'zelo, sze bódejo vpostüvale poedine sztrokovne (szak) organizácije, nyi tanács de posztühsani i csinénya sze po té org. predlogaj vrsile. To je gvúšno záto, ár szo tó nepoliticsne korporácije, na stere csemeiöv niedna politicsna gruppa nemre méti. Záto ka nam je zdá 'ze zacsiníti? Vzemimo szi to bógsó pamet napré i sze združimo v toj organizáciji, gdé nam ni eden cslovek nemre politicsno naszprótsztvo vresti na ocsi, dönok mo pa meli príko pri ravnaní nasega vérsztvenoga sztána récs zdignoti, szi po potrébi pomágoti. Tá drúszta szo: 1. „Kmetijszka drúzba“ i 2. „Konyerejszko drúszto.“

Kak nam je znáno, „Konyerejszko drúszto“ 'ze obsztóji za Prekmurje i kak sze je na prvom gyúlési pokázalo, je nakanénye za lepo i vrédnosztino delo pri voditelaj vréloszt velka, szamo trbé escse podpéranje tiszte vno'zine lüdi, v ki haszek je rávno delo namenyeno. „Kmetijszka drúzba“ sze pa rávno zdá osznávla. Ka za vrédnosztí má vu

szebi i zakoj je namenyena, nam poszebi né trbé povdárjati, ár nam te nigdasnyega „Gazdasági egyesületa“ delo dobro znano. Lêpa plemenszka 'zivina, vérsztvenoga znacsája zimszki tecsáji itd. itd. szo vsze tiszte príike, stere tomi drúszvi lêko zahválímo. Ár pa száma vláda po tanácsi tó drúszb dela zákone, dáva daríla, delí vérsztvene i plemenszke po-

Albánia lemondott az SHS királyság javára a Szent Naum-hegységről.

Hosszu ideje folyt az SHS királyság és Albánia között a két ország határán fekvő Szent Naum-hegység birtokolása körüli viszály a Népszövetség előtt. Ez a hely stratégiai és gazdasági szempontból egyaránt fontos és mindkét állam igényt tartott rá. A határok rendezésénél, bár az SHS állam történelmi és egyházi természetű indokokkal is támogatta igényét, a Szent Naum hegyet Albániának ítélték, ami ellen azonban Jugo-

K nasztavitvi „Kmetíszke drú'zbe“

Pred krátkim sze je nasztavílo konyerejszko drúszto csirávno ka je záto konyyszko szenye v M. Soboti 16. febr. vékso propagando delati 'ze maio prekeszno bí'ó, vszeedno je lèpi nászhaj zosztáti né mógo. Konyóv je doszta prislo na szenye, kúpüválna szprememba je pa escse i véksa bila, kak szimo szi tó racsunati vüpali. Tó je zahválíli delí 'ze obsztójcsega konyerejsz-koga drúszta i csi bódejo nasi konyyszki vértovje escse i napré prerazimíli tó potrébe isztino, ka naj vszáki na vszáko szenye prí'zené szvojeja konya, tó konyyszko szenye sze obdrzálo bóde. I csi zdá rávnocs ka zóbsztom 'zené konye na szenye tiszti, kí nêma k oddaji, szi pa more miszlití vszáki, ka tó dúznoszt má vszíníti szamo záto ná sze szenye vkorní i csi bóde meo gda za oddati, ka te blúzi má szenye, gdé odá lêko.

Kak je pa velkevrédnosztí za konyyszke gojényé, „Konyerejszko drúszto“, escse vékse vrédnosztí je za vsze vérsztvene prílike i za vszákoga vértá, negledócs na nyega vrédnosztí — „Kmetíszka drúzba“.

Né nam trbé odtoga drúszta doszta pizsáriti, namen i cíl tó drúszbe 'ze vszáki poznati more, escse z prvésega vréména (Gaz-

trebscsine, tó miszlimo ka sze neszimimo rávno mí odpovedávati, kí návecs pomócsi potrebüjemo. Szezná, ka vsze tó vugodnosztí vprvoj vrszti kotríge tó drúzbe v'zívajo, záto vszáki, kí tó prí-pozna, v kém véksem racsuni ná v tó drúszto sztópi, da z véksov mocsjóv kémvecs vugodnosztí doszégneimo lêko i tó — brezi vszáke politicsne zahrbtnosztíni.

szlávia felebbezessel élt.

Most az ügyben fordulat állt be, amely Jugoszláviára kedvező. Az albán kormány ugyanis a Népszövetségnél bejelentette, hogy lemond a Szent Naum hegységre bejelentett igényéről. Így ez a fontos pont az SHS állam területébe kebeleződik be. Ellenértékül Albánia jelentéktelen koncessziót kapott. A beogradi politikai körökben a kolostor visszaesése kedvező hatást keltett.

d sági egyesület). Ka sze pa nakráci naj vídi namen tó drúzbe, v pár recsáj opísemo tó. Drúzba dáva vladi i oblásztvam predloge i tanácsé, dela pri razdeljávanyi podpor za kmetijsztvo, poszredúje za szvoje kotríge brez dobicska pri naküpüváli i pri oddaji vérsztveni potrebcsin (kakti superfosfát, thomassalak, plügi, masini, zrnye, 'zivíno itd.) dela skúsnye za vértüvanye, nasztávla drevesznice itd. Vsze tó i escse doszta tó nepopíszani dúgovány szo vsze szvedószta záto, ka cslovek, kí zemlöv dela, more bití kotríga toga drúszta témbole, ár na vszako drúgo pomócs zaman csákamo, pomágoti szi moremo szami. To je pa tem lé'zê, ár je tó drúszto brezi vszáke politike, namenyeno szamo i edíno za vérsztveno pomócs, stera nam nábole menka.

Nasztavílni gyúlés tó drúzbe bóde v nedeljo, 22. ga t. m. pri Dobrai ob 11 vöri predpódnévom, záto vszi kí csütíjo potrébo szi na tézkom szvojem vérsztvenom sztáni koncsi tak pomágoti, ná zagvúšno pridejo na gyúlés, gde szi obednim odeberéjo, lêko, kí v drúszto notri sztopíjo. szvoje voditele za nadalnye delo. Tak sze bóde vérsztveni sztális naprépomágo, csi mo z ednorazményom delati szami záto.

Je vsze mogócsse!?

Volítvi szo minóle, szkisnyáva je doszta lüdi obhodíla. Kí szo z véksim trósztom sli v volítve, i szo sze vu szvojem trószti tak prevecs várali, prído z ráznimi pretnyami napré, tak dabi národ i né nyi doszedásnye ravnanje z lüdi bíló krívó. Znáno, ka csi bi mogócsse bíló, bí nisterní sztrankárszki zagrízenci, za csasza volítev. vsze drúgoga mislénja lüdi pod zemlő szkríli radi, szamo ná oní szami dávajó doli vótume tak, kak bi zanyé paszalo. Ár szo pa tó nemogócsi bílí sze zdá z drúgími nemogócsnosztími pretíjo. Na ja, bí zakríli szunca szvetlőbo tüdi, csi bí i nyim nebi szvetlőbe trbelo . . .

Takzvána 'uradna' partája je doszta pénez potrosíla na poedine obcsine i na nisterne gerente, i ka je pri volítvaj dönok tak pogoréla — szezná — nyim je 'zaloszt tem véksa. Gorným vesznicam sze prtíjo, ka 'zeleznica M. Sobotá—Hodos de odszemaó szamo na tjedén dvókrat vozíla. Evangelicsanszke sóle katolicsanszke vucsítele dobíjo. Katolicsancom ev. dühovnike poslejo. 'Ztdove v Palestino poslejo. Dolincom Mőro v vesznicé púsztíjo. Lendavcsarom nedopúsztíjo. 'zeleznice v M. Sobotó. Bodoncsarom cérkev z-bréga nepúsztíjo doj Rakicsancom i Markisavcsarom vecs konyedercov poslejo za psze. G. Petrovcsarom nedopúsztíjo ka bí nyim dr'záva mlin posztavíla. To pa vsze záto, zaká szo Radicsa ali drúge i né nyuvo partájo volíli. Vsze z táksnim sze prtíjo, stero je národ 'ze pred volítvami szkúsávao i po volítvaj de rávnotak dele mógo probati. Né csúdo csi szo nyi cse:erje temvéksi, da níki „strumpflópleszárje“ szo dobíli 2000 Din. za podpiszani 35 vótumov, a v célom volíscsi je pa z-tré vesznic prislo 28 vótumov vszevküper.

Lüdsztvo je pács brezobrázno (postenyé onim, kí szo né), ali csedno. Csi szo tájne volítvi, naj sze vótumi neküpújejo z pénezi, nego z dokázom postenoga dela za národ. Ka szo dóbíli na révi, telko szo zgúbíli na vámi.

Edna mládóga trgovca 'zena v M. Soboti, na veszelici ogengaszilcov, sze szpozábívisi z-szébe csi tüdi i nyó je pávarszka mati ródíla, je právla „csak csupa parasztal van tele az egész“, drúga, detto z páverszkoza roda ercsé: „igazad van.“ Pitánye je zdá 'ze tó, ali obe tevi „gosape“ nevéta, ka kak tézki je sztális pávra, z-steroga rávno nyé-dve tüdi 'zivéta? Odkríto pitánye pa osztáne escse i nadále, kí je véksi 'paraszt' zdá 'ze, ali tiszti na koga je povédano bíló, ali kí je právo . . . Szamo csi je táksi gucs v haszek Sobotskim veszelicam, — to nevémo,

A politikai téboly

határt nem ismer. Több mint fél-évi parlamenti téllenség után jött a mégnagyobb téllenség, a választás, mely a közért való munkát egészen a háttérbe szorította, a „csak a párt és egyéni győzelem”-ért, hogy annak birtokában most annál inkább valószínűsítjük meg egyesek megrögzött fantáziájukat, tekintet nélkül annak absurdum voltára, tekintet nélkül a művelt világ kritikájára.

Mig a választási harc tartott, mig a voksoknak számító golyócskák le nem gurultak a ládikák nyílásán, mig össze nem számították az egyes pártokat megérdemlő bizalmat igazoló szavazatokat: addig minden volt ígérve, addig mindenki egyforma ember volt, mindenkinek megígértetett amire csak szüksége volna. Az az erőszak politikáját folytató Pribičević, akinek itteni exponenciái oly nagylelkűen hirdették a demokrácia hajnalpirkadását, ma, a mikor már elérték, hogy ott lehetnek hova olyannyira vágytak, ma már a kultúrának is, a vallásnak, a józan észnek, becsületnek és közügynek egyaránt izen hadat. A jugoszláviai „demokráciát” képviselő Pribičević ma bezáratja a német osztályu középiskolát s amikor emiatt kérdést intéznek hozzája, avval indokolja meg zuluskafer ténykedését, hogy ez represzália akar lenni az osztrákok ugyanilyen intézkedésére, vagyis mert amazok is bezáratták a szlovén iskolákat.

Ha tényleg így történt is, vajon hogyan képzelel el a t. közoktatásügyi miniszter ur azt, hogy ezzel ő is egy kultur állam miniszteréhez illő cselekedetet vitt véghez. Vajon ily repressaliákért annak a népnek kell szenvednie, amely mint kisebbség amugy is háttérbe van szorítva? Nem lehetne azt a kérdést másképp is elintézni?

Mindezt azonban csak szépitgetésnek tudjuk be, mert ha a miniszter urnak ez az indokolása

az igazságnak megfelelően, akkor követe hisszük, hogy olyan gyors egymásutánban kezdene gondolkodni a magyar osztályok megszüntetésén, mint az már kilátásba helyeztetett, annál is inkább, mert eddig tudomásunk arról nincsen, hogy a magyarok is lezártak volna valamely szlovén iskolát. Mindez csak a mai hatalom tudatnak a nyers megnyilatkozása, mely a „demokráciát”, értve alatta a Pribičević félet, élenként dokumentálja.

S amikor azon törnek a fejüket hogyan bosszulnák meg magukat a velük egyet nem értő s az ő politikájukat nem támogató elemeken, akkor gondolni sincs eszükben arra, hogy féleven belül a gazdasági termények ára a felére, illetve negyedére esett, de

Herriot bukását jósolják az angol lapok.

Egyes lapok mint nagy szenzációt jelentik be, hogy Herriot a frank árfolyámának zuhanása miatt kénytelen volt Caillaux tanácskozássra meghívni annál is inkább, mert kénytelen lesz helyét átengedni egy Caillaux-Loucheur kabinetnek. A lapok rámutatnak arra, hogy Herriot az utóbbi napokban tanácskozott Caillaux-val és Loucheurrel, amit ezeknek a lapoknak párisi tudósítói annak jeléül tekintenek, hogy a baloldali pártok erősebb kezekre akarják

ellenőriztetni a kereskedők ár-engedetlenségét, előkészíteni egy okos javaslatot az adónak is illetémmódi, vagyis valorizációs alapon való megállapításához, — ahoz nincs kedv, nincs akarat. A mai adókulcs még akkor lett megállapítva, mikor még a dinárt Zürichben öt és fél-haton jegyezték, s ma is azon az alapon szedik be, a mikor a dinár tul jár a nyolcon, a kilenc felé és mikor az ipar áraiból engedni nem akar, gazdasági terménynek ára nincsen, gazdák pedig nyögnek a nagy teher alatt.

Reméljük, hogy mindezek után tán megjön az eszük azoknak a gazdáknak is, kik az utóbbi választások idején annyira megfélekedtek magukról, s tudni fogják kire adják szavazataikat a jövőben.

bizni a kormányt és már leszámoltak Herriot-val

A prágai szovjetkövet visszatér Moszkvába.

A Narodna Politika jelenti, hogy a szovjetkormány prágai követe, Ovsejenko, aki kiváló katonai szakértő hírében áll, bekerült a katonai forradalmi tanácsba és legközelebb visszatér Moszkvába.

POLITIKA.

A választások lezajlásával csak a pártközi tanácskozások vannak napirenden, s március 8-ki parlament megnyitása elé készítik elő az egyes pártok a talajt. Több politikus pihen a választások fáradságait. — Az ugynevezett »nemzeti blokk« (radikális és Pribičević csoport), melyik mint kormány a választásokat vezette, további fenállásához nem sok remény van, s nincs kizárva, hogy Pašiček, kik Pribičevićeket csa kszükséges rosszkénttűrik meg maguk mellett, rendes parlamenti kormányt már egy másik csoporttal alakítják meg, bár az ellenzéki blokk élenként hangoztatja a még szorossabb összetartást. —

— Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a választási törvényt meg akarják másítani s országos lista rendszerű választást vezetni be. Eszerint az egyes jelölt, ki tiz kerületben összesen tízezer szavazatot kapna, meg volna választva. — Prekmurjei képviselők lettek: Klekl József, Siftár Géza klerikális pártiak, és Ivan Tišej Goričani (Muraköz) Radič-párti. Miután Radič maga több helyen lett megválasztva, az ő maribori lemondásával lehet, hogy Hrupič D. Lendavai jelölt is belekerül, s akkor Prekmurjének négy képviselője lesz.

Glászi — Hírek.

— »Murske Novine« iména Pribičević-ovo demokrácia zasztópavsi listz ki je v M. Soboti pred pō letom zacsno z-hajati, je preminōcsi tleden hēnyao z-hajati.

— Oszobni glász. Sok Anton državni živinozdravnik, ki je po rāzni intrigā būo premescsen v Čabar, je prisō nazā v Prēkmurje i je prevzeo poszle državnoga živinozdravnika v Dolnjo Lendavi Pozdravlamo ga med nami. — Dr. Zvonko Zemlič asistent fakultete veterinarszke vizzike sōle, ki je pred dvema letoma v M. Soboti na szplosno zadovolnoszt szpunyāvao mednami živinozdravnisko szlūzbo i dōnok būo z-državne szlūzbe odpūštsen, je nazā szprejēti v državno szlūzbo i sztālno namesztsen v M. Soboti. Nasa szoradoszt! — Košel Franc, doszedāsny i živinozdravnik v M. Soboti je, premesztsen v Črnomel. Obilo szrecse zelēmo!

— Ogan. V szoboto 14.-ga febr. szo meli M. Sobotski obrtniki pleszno veszelico, stera je k dnēsnyoj pēznoj krizi primerno zadoszta dobro bila obiszkana. Gda sze je pravzaprav veszelje zacelo, je niksi fakin vūzgaō mālō szzlico szlamē, lāszt Cipoth Jānosa csīzmāra v M. Soboti v Māloj kanīzi. Oszlica, velka okoli 25 q szlame, je ob 9 vōri vecsēr zacsnola goreti i szrecsa vu velkom vetri je tō bila, ka szo ogengaszilci i lūdje taki pritisznoli i pogāszili, tūdi szōszide od vėkse neszrecse obrānili.

— Konyerejszko drūstvo za Prekmurje je t. m. 15-ga melo svoj prvi odboronski gyūlēs, pri st.roj priliki je za drūstvenoga blāgajnika (peneznik) g. Lainscsek Franc būo odebrēni z M. Sobote. Razprāvlālo sze je doszta vāznoga pttānyā za plemenitev konyzszke živine i za pobōgsanye plemena. Na dnēvnom rēdi je bilō tūdi nasztavitev kobilarne za Prekmurje i vta namen szo odebrāni zavūpniki da vodijo nadalnye delo i preszkrbijo za tō potreben presztor i zemiscse. Vzeo szzi je odbor za nālogo delati propagādo v tūhinszki držāvaj za M. Sobotsko konyzsko szzenye i je tūdi dalō drūstvo siriti letāke na szenyi mēd lūdmi v trē jezika j z datumi letosnyēga szenya. Drūstva namen je lēpi i hasznoviten, szamo ka nūca vrēle kotrige v velkoj meri z-tiszti lūdi, za steri haszek je drūstvo v prvōj vrszti namenjeno.

— Kmetijszka drūzba filiālka za Prēkmurje de 22.-ga febr. ob 11 vōri v nedelo pri Dobrai nasztavilni gyūlēs mēla, na sterogā sze vėrtovje tempōtom pozovējo.

A tüdőbetegek szanatóriuma.

A szanatórium épületén kívülről semmi sem árulja el, hogy kórház. Belül pedig csupa napsugár, barátságos tisztaság, rend fogadja a vendéget a tágas helyiségekben. Ha benézünk valamelyik betegszobába, ezt látjuk: hatalmas ablakok, melyek tárva-nyitva vannak, a falakat embermagasságnyira mosható festékekkel vonták be, a sarkokat mindenütt lekerekítették, hogy a tisztogatóruhával mindenhová oda lehessen férti; a padló hézagmentes, a szobában csak a legszükségesebb, könnyen tisztogatható butorzat, sehol porfogó szőnyeg vagy függöny, nincs gőzfűtés, nincs villanyvilágítás. A többi helyiség is, ahol a betegek megfordulnak, vagy tartózkodnak (társalgók, ebédlő, mosdók, irodák, rendelő folyo-

sók) hasonló berendezésű: mindenütt sok-sok levegő, egyszerűség, de ezzel együtt az egészséges tisztaság.

Csak egyet nem látunk a szobákban, amit pedig nagyon is keresünk: nem látunk betegeket. Ezek naphosszat kint heverésznek a szellős, tágas, nyílt, napos csarnokokban, az ugynevezett fekvőszékeken, vagy pedig sétálnak és csak éjszakára vonulnak be szobáikba. Ha kimegyünk egy ilyen fekvőcsarnokba, mindenekezt az őtlük szemünkbe, hogy ugyszólván minden beteg szemmeláthatóan hizik, pirosposzogság az arca és ha látunk köztük egy-egy haloványt is, akkor azt a felvilágosítást kapjuk róla, hogy még csak néhány napja van itt, nem volt még ideje meghizni és megpirosodni.

A beteg tudja legjobban megmondani, hogy milyen itt az élet, mit tettek vele, hogy ilyen kitünő színben van, sőt rövidesen gyógyultan el is bocsát-

ják. Ugyszólván mindegyik ezt vallja:

— Bizony, amikor idejöttem, győnge és halovány voltam. Sokat köhögtem. Éjjel izzadtam. Hol a hideg rázott, hol pedig melegem volt. Nem ettem. De ez nem is csoda. Otthon mindig csukott szobában tartottak óvtak minden szellőtől, mindig csak egyfelét adtak enni, úgy, hogy az ételtől végleg megcsömöröltem. Amint idejöttem, a szanatóriumba, rögtön kifestettek a csarnokba és a jó levegő, mint a balzsam úgy hatott a beteg tüdőmre. Már az első napokban könnyebben köptem és ezzel együtt szűnt a köhögésem. Mig odahaza minden éjjel izzadtam, ami nagyon kimerített, itt már első éjjel elmúlt az izzadásom, amit én annak tulajdonítottam, hogy este amikor lefeküdtem, hideg vizesruhába gyöngyölték a mellkasomat és rányitották az ablakot otthon pedig mindig dunyha alá dugtak. Reggel amikor felébredtem, üdítő, lan-

gyos fürdőt kaptam, melyet lassan-lassan leghűtöttek, úgy, hogy végül hideg lett a víz. Bizony ez nagyon jól esett. Mintha újjászülettem volna. Elkezdtem enni, mint a farkas, de nemcsak csirkét és tojást, mint odahaza, hanem mindent, amit adtak, még sertés-karajit is babfőzelékkel. Ha édes, jó anyám ezt látná, de nagyon megijedne, hogy az ő beteg fiának ilyet adnak! Sok tejet iszom, naponta két liter is, de csak forraltan és bizony jobban esik, mint otthon a bor. Magamon látom, hogy több haszna is van és ha hazamegyek, mindenkinek ajánlani fogom, hogy ne igyék szeszes italt, hanem inkább táplálkozzék jobban.

— A napi tennivalókat a legpontosabban osztják be. Pontos időben kelünk, fürdünk, heverészünk, sétálunk, étkezünk és fekszünk le aludni. Dehogy is unom magamat! Gyönyörködtem a szabad természet, beszélgetünk, olva-

— **Konyszko szenye v M. Soboti** 16. februára, stero je po zaszedbi prvo biló, je v isztini nepricsákano lépoga nászaha biló. Né szamo ka szo laszt-niki konyöv zarazmeli znamenitoszt cila i szo trüda nepoznáo prignalo na szenye konye, nego je prignáo rëszanódoszta konyöv za oddajo, stero sze vídi z-toga, ka pri prekesznoj propagandi pa je zvézano zadoszta kúpcsj tak, ka szmo sze niti né tró-stali. Gori prignáni je biló konyöv 300 falatov, ódalo sze ji pa 18 falatov za ceno od 1500 do 8500 Dinárov. Kú-püvali szo tüdi krajnszki i austriszki trgóvci. Prignati na vszákó szenye, sze konyszko szenye vkorni i posztá-ne za nas haszek — mocsno.

— **Cepike po znizanoj cëni sto do-biti scsé, približno falat (grúske i ja-bocsne) za 15 Din., naj sze zglászi nemüdoma pri ritari.** Cepike sze v M. Soboti morejo prevzeti.

— **Csi sze vu vézsi niscse neo'zeni.** Sztára návada v nasoj krajini je, csi sze k fasenki vu vézsi nieden decsko ali deklina neo'zeni, ka te za szramo-to morejo „bör vlécsti“. Tak sze je zgódilo letosz mladézni v Püconci, gde, csirávno ji doszta jeszte za té poszeo dorasztseni, sze je niscse né o'zeno. K návadam dosztojno sze je szklenolo, ka na máli fasenek, toje 26-ga t. m. do od Kolárovoga Ivana senkani bör vlekli vsze dekle i decski, ki szo za 'zenidev, a o'zenili szo sze pa né. Gda bör vu vézsi privilecséjo, sze bör na licitácii oddá i za bör tak doblene péneze v krcsmi Kühár Lajosa v Püconci med pleszom zapi-jéjo. Plése pa vszáki drügi tüdi léko, sto tá pride.

— **Podružnica udr. voj. inv. v Mur-ski Soboti** zvršuje vse posle svojih članov le po nedeljah od 8—12 h. predpoldnom v prostorih gostilne g. „Peterka.“ V nedeljo pa so došle letna uverenja za polovično železniško vo'zno; na 1. 1925. kateri vsi člani vu omenjenem času lahko prevzemejo.

— **Szemétyi hir.** Klekl József nyu-galmazott plébános és orszgy. képviselő sulyos betegen a M. Sobotai kórházban fekszik.

— **Rokkantak figyelme!** A rokkant egyesület M. Sobotai fiókja értesíti tagjait, hogy a rokkantak vasuti ingyen jegyei megerkeztek s azokat az egye-sület irodájában átvehetik.

— **Kisiparos hitel.** Kisiparosok, ha eziránt kérvényeiket a Narodna bankához benyújtják, három jótálló alá-írásával 6% mellett 5000 Din.-ig terjedő kölcsönt kaphatnak. A folyósított kölcsönösszeget háromhavonként 20%-al kell törleszteni.

sunk; levelet írunk, vasárnap pedig még muzsikát is hallgatunk. Gyógyszert bizony nem szedtem, de vannak olyanok akik azt is kapnak.

— **Hogy ez itt mi a zsebemben?** Ez a köpöüveg, mert itt máshová, mint ilyen üvegbe, vagy a köpöcsészébe köpni nem szabad. Ha kimegyek — már csak néhány napig tart — mindenki meg fogom mondani, hogy a földre, padlóra ne köpjön, mert a kö-pésben vannak a betegségeket okozó bacillusok. Azt is megfogom mondani és önmagammal fogom bizonyítani, hogy nem kell félni a szabad levegőtől a napsugártól, a hideg víztől, mert ezek olyan gyógyítószeresek, amiket sem-mivel sem lehet pótolni és amiket a természet mindenkinek ingyen ad.

Igy beszélnek a szanatóriumból kikerült és legtöbbször meg is gyógyult emberek. Ebből megtudjuk, hogy mi a szanatóriumi gyógyítás.

— „Hetenként csak kétszer engedjük közlekedni a M. Sobotá—Hodosi vonatot“ — mondotta volt egy pár demok-rata lovag — miért nem rájuk, hanem Radič ra szavaztak a „goricsáneczek.“ S tényleg önkénytelenül is arra kellett gondolnunk f. hó 13.-án d. u., mikor a vonat a Pucinci patak hidjára nem tudott f. lvánszorogni s megállt. Azt hittük dühükben a napot is megállít-ják a választások ntán, pedig dehogy a vonatot is a sintörés állította meg.

— **Halálozások.** Bakó János nyug. ev. tanító Stukovcén f. hó 19 én 86 éves korában fájdalom nélkül jobblétre szenderült. Az elhunytat neje, 4 gyer-meke, 15 unokája és 6 dédunokája gyászolja. Temetése f. hó 21-én d. e. 10 órakor lesz. Áldás hamvaira. — Kühár István Jákob, Pucinci jómodu gazdálkodó f. hó 20-án 73 éves korában elhunyt. Temetése 22-én d. u. 4 órakor lesz. Kiterjedt rokonságán kívül 4 gyermeke és 6 unokája gyászolja. Béke poraira.

— **Vásár M. Sobotában.** Mint az már köztudomásu, M. Sobotában minden országos vásár alkalmával lóvásár is tartatik. F. hó 16.-i vásárkor a fel-hajtás, különösen lovakban elég szép-számban történt. Felhajtott 300 drb. ló és 210 drb szarvasmarha, eladatott ló 18 drb., szavasmarha 61 drb.

— **A Hodosi ifjuság** f. hó 24-én Ho-doson a vasuti vendéglőben nagyszabásu álarcos-bált rendez. Kezdeté este 6 órakor. Belépjidij személyenként 5 dinár.

— **Bicikli lopás** Folyó hó 5-én azaz pénteken este a „Hidvégi“ korcsma előtt, miután a korcsmába kis időre betért, Zsálig Ivan Norsinci-i lakos biciklijét a ház falához támasztotta. Mikor el akart indulni, látja, hogy biciklijé nincs ott. Társával együtt a M. Sobotá felé vezető nyomon szaladni kezdtek, utközben érdeklődtek nem-e valaki ment volna rajt, azt a választ kapták, hogy Vucsák Franc nevű 31 éves Murska Sobotai fiatal kéményseprű nagy részegen tolat egy biciklit. Mindjárt jelentik az esetet a csendőrségnek, s a legény lakására mennek. Tagadta tettét, reggel újra odamennek, ujjabb tagadására házkutatást foganatosítanak, mire a sertés ólban megtalálják a biciklit. Ámbár részegségére hivatkozott is, átadták a bíróságnak.

— **Gazdasági egyesület megalakulása** végre dülőre jut. Az erre megalakult előkészítő bizottság vasárnapra, azaz f. hó 22-ére a Dobrai féle vendéglő ét-termébe az érdekelt gazdákat ezuton hívja meg a gyűlésre, hol az alakulás

A beteg eltávozik szokott, gyógyu-lása alkalmatlan környezetéből, a poros-füstös levegőből, a csukott szobából és kimegy a szabad természetbe, a jó levegőre, napsugárra. Nyugalmat bizto-sítanak neki Jól és okosan táplálják. Pontosan beosztott életmódot folytat. Testét edzik hideg vízzel, bár a szabad levegő egymaga is minden időben meg-edzi az embert. És nemcsak a szabad-ban van jó levegő, hanem bent a szo-bában is, ahol még éjjel is nyitva tart-ják az ablakot. Megtanítják a beteget rendre, tisztaságra, melyek nélkül gyó-gyulni nem lehet. Mindezzel a beteg szervezetét erősítik, edzik, vérét meg-szaporítják, hogy abban a harcban, melyet a szervezet a betegséggel, a sok-sok ezernyi bacillussal folytat, a szervezet maradjon a győztes. A tapasztalat azt mutatja, hogy ez a legtöbb esetben sikerül is.

(vege.)

meg fog ejtetni. Meghívók külön nem küldettek szét, azért ki az egyesületi inézmény előnyeit már a multból is tudja mérlegelni, azaz ha gazdálkodás-sal foglalkozik valaki, kell, hogy az egyesület tagjainak sorába belépjen s így a gyűlésen megjelenjen. Politika mentes uton így érvényesíthetjük kíván-ságainkat a legjobban, s evégből talán felesleges lesz külön is magyarázni a gazdasági egyesület hasznát és célját. Ki hajlandóságot mutat jöjjön el s gazdatársát hozza el magával.

Naznanilo.

Naznanjam spoštovanemu občinstvu, da sem od dosedaš-njega najemnika, od g. GEZO LEGENSTEIN-na, kavarne pri „Koroni“ kavarno odkupo, oziroma prevzel in jo bodem — po moji večletni praksi — k današnjim željam in potrebam primerno, solidno in točno osebno vodil. Prosim cenj. občinstvo za kem-večjo podpiranje.

M. Soboti, 10. II. 1925.

Spoštovanjem:
SOČIČ FRANC kavarnar

Üzleti értesítés.

A n. é. közönség szives tu-domására hozom, hogy a Dobrai-féle „Korona“ kávéház eddeigi bér-lőjétől Legenstein Géza urtól a kávéházat megvettem illetve átvet-tem, s azt az igényeknek meg-felelően pontos és szolid kiszol-gálás mellett több éves gyakorla-tommal bővülve személyesen fogom vezetni. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

M. Sobotá, 1925. febr. 10.

Teljes tisztelettel:
SZOCSICS FERENC kávé.

K ODDAJI je eden KINO aparat z filmom za edno predavanye pri **MENCINGER STEVAN** mehaniki v Murski Soboti **eladó** egy hordozható MOZI felszerelés egy játékrá való filmmel.

Naznányam

postüvanomi obcsinszti, ka v mojoj siválnici prevzemem vsze vrszte delo za 'zenszke obleke po szledécsi céná:

Szprotolésnyi kaput sivanye D 160.—
' kosztüm ' ' 170.—
Stofatna obleka bõgsa ' ' 90.—
Edna janka ' ' 40.—
Eden bluz ' ' 40—50.—
Domácsa obleka ' ' 60.—
Obleka za deco ' ' 40—60.—

Rõcsno delo sze po dogõvori racsúna. M. Sobotá, hisni br. 245.

Sz postüvanom:

HIRSCHL ANA

sivélja za 'zenszko oblêko

KINO Murski Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO!!!

V NEDELJO 22. februarja
popold. ob 3., in zvečer ob 8 uri

Koji je pravi?

Senzacija u 6 činova.

Der Sieg des Maharadschahs.

U glavnoj ulozi:
Luciano Albertini.

VSTOPNINA: Gornje lože 10 Din.,
spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tržtvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

NOVISAD: febr. 22.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 450—475
» » 'Zito—Rozs	» —400
» » Ovesz—Zab	» —400
» » Kukorica	190—265
» » Proszó—Kõles	» —335
» » Hajdina	» 270—320
» » Szenó—Széna	» —80
» » Graj—Bab csres.	» —400
» » zmésan—vegyes bab	—330
» » Krumpli	» —150
» » Len. sz.—Lenmag	» —700
» » Det. sz.—Lõherm.	» 3200

BENKO: febr. 22.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv. Bika	6-	8-	8-
Telice Úszó	6-	8-	7- 7-50
Krave Tehén	4-	6-	7-
Teoci Borju			10-
Szvinýé—Sertès			12-50
Mászt I-a—Zsirl-a.		30-	38-
Zmõcsaj—Vaj			80-
Spé—Szalona			80-
Belice—Tojás 1 drb.			0-75

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	60-
100 Kor. Budapest	= »	0-0845
100 Kor. Becs	= »	0-0874
1 Kor. Praga	= »	1-883
1 lira	= »	2-531

Zürichben 100 Din = 8 47/8 sfrk

Trgovina

z meš. blagom i trafiko v Bre-zovcih na prometnem kraju se takoj izprazne tistemu, ki plača SREČKOTU HANZL-nu primer-no odkupnino. Stanovanje je v hiši, spada še k njej lep vrt za zelenjavo in drvarnica z svinskim hlevom. Najemnina znaša letno 800 Din., ter je pogodeno že do 1. 6. 1926.

Z-hája vszako redelo. Naprêplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvôn SHS., 18 Din v Ameriko 21 Din. Cêna anonc za cm med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame 1- mali ogazsi 0-70 Din i davek. Pri vsckrat popûst.

Rôkopiszi, ki sze ne szhrânijo i ne vrnejo sze posilajo:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Mörszka Krajina
M A R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide köldendök:
M. Krajina szerkesztôség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden szerdán Elôfizetési ára negyedêvre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár 1 cm-ként: szövegközti és nyilttér 150, rendes 1—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A mezei pocokok és egérek, valamint az ellenök való védekezés.

III. A mezei pocokok és egérek, azok életmódja és kártékonyága.

Fagyok esetén az így alátúrt növény teljesen védtelen; az a kis és rendszeren átázott földréteg, melybe a növény az egértúrás következtében jut, alulról és fölülről annyira megfagyhat, hogy abban maga a növény nagyon könnyen kifagy. Azok a foltok tehát, a melyek ilyen egérlepte vetésben tavasszal találhatók, a pocoktúrásnak következményei: azokon a vetés kifagyott, vagy ha sok volt tavasszal az esô és a folt alantabb feküdt, akkor ki is ázhatott.

A pocok Télen sem tart szünetet. Ha fagyasztó idôben fészkeben is maradt, mialatt az odahurcolt élelemmel él, nyughatatlan természete kihajtja lyukából még akkor is, ha a földet hóréteg fedi, lyukat tur a hóban is s meleg napokon csak úgy rontja a vetést, mint ôsszel. Ha pedig hó nincs s a tél száraz, akkor azt fel sem veszi.

Tavasszal, mikor a vegetáció általában erôsen fejlôdik, az egérnyom nem igen szembetûnô, de aratás táján csakhamar észrevehetôvé válik, kivált mikor a kalász szeme már érédô félben van.

A szár hosszú és a kalász sokkal magasabban van, mintsem hogy a pocok azt elérné, s azután a gyenge hajlékony száron fel sem mászhatik hozzá. Akkor hogy segít magán az egér? A mennyire a szárat nyújtózkodva eléri, azt oly magasan elrágja. Egy-két harapás s a szár leesik, de nem úgy, hogy a pocok most már a kalászhoz férhetne. A lerágott szár a többi gyökereken álló száakra dült s azok között állva marad. A pocok tehát ismét felágaskodik, újból rág s ezt a mesterfogását addig folytatja, míg végre célt ér s akkor a szemes kalázzsal lyukába menekül: ha éhes, eszik belôle, ha jóllakott s a szem eléggé érett, télire teszi el.

Igy rágja aztán a pocok az egyik szárt a másik után. Ilyen letarolt helyek eleinte csak ott mutatkoznak, a hol sok az egér, majd nagyobbodik a folt s nem ritkán négyszögölnyi területet foglal el. Hol pedig már tömeges az egér, ott megcsik, hogy egy-két nap lefolyása alatt tönkre mehetneh egész buzatáblák is.

A hol pedig e kártétel dacára némi burgonya mégis terem, ott augusztus havában a földben lévô gumókat annyira kirágja, hogy azoknak csak a héjuk marad.

Nagy kárt tesz a réten is: ha szénakaszáláskor van még valami a

rét fűvéből, akkor az még szerencse; ellenben nagy pocokjárás idején a második kaszálásból, a sarjuból rendszeren alig van valami. Ha a gazda mégis lekaszálja, megszáritja, akkor a haza szállított takarmánnyal körülbelül annyi pocokot is visz, a mennyi épen elég, hogy az az elteendô száraz takarmányt akár a boglyában, akár a csürben a föletetésig tönkre tehesse.

Igy garázdálkodik a mezei pocok nyáron. Az általa okozott kár részint abban áll, hogy a termésbôl egy részt megeszik, míg a másik részt lyukába hordja télire. Hogy e két módon mennyi kárt tehet, lássuk azt egy kis példában. 1897. évben július elsô napjaiban, néhány irtási kísérletet tettek. Ezen alkalommal körülbelül 1400 négyszögölnyi területen kerek számmal összesen 800 egeret számláltak meg. Hogy ha most az egér egyik kártételét t. i. melyet nyáron át a mag fogyasztásával okoz egész évre a legszerényebb becslés mellett egy-egy példányonként csak 5 kor. teszen, s ha felvesszük, hogy az elôbb említett egérszám ôsszig nem szaporodnék (pedig a már elôbb elôadottak után bizvást feltehetjük, hogy e szám addig még megkétszerezôdhetik), akkor e 800 egértôl okozott kár az év végén (800 szor 5 az 4000 korona. S ha most felveszem, hogy e fenti egérszámból télire csak 500 fog gyûjteni s ha tudjuk, hogy egy-egy pocok átlag 2 kilogrammot gyűjt. Az egyes kiásott fészkekben nem ritka azonban e sulynak a kétszerese. Akkor ez összesen 500 szor 2 az 1000 kilogrammot vagyis 10 métermázsát tesz, s ha a buza ára csak 800 korona volna, akkor az is 8000 kor. Így tehát a kétféle kár összesen 1200 koronát enne, de vegyük fel azt csak 600 vagy legfeljebb 800 koronával, akkor még az is igen jelentékenynek mondható.

A nyári kártételnél ne feledkezünk meg még egyêbrôl. A behordott gabonával sok pocok belekerül a kazalba s pusztít abban addig, míg a cséplés ennek végét nem veti. Ha sokáig van kazalban a gabona és sok az egér benne, akkor ez a kár is jelentékeny lehet.

Ez volna az egér kártétele a nyári veteményekben, kivált a gabonanemûekben, a melyeket válogatás és különbség nélkül egyformán pusztíthat.

A kukoricánál ez a kártétel odáig terjedhet, hogy az egyes, félig érett csövékbôl csak épen a törzs (a csutka) maradt meg.

És azután mennyi kárt tesznek még ezek az állatok a ház körül?

S ezen bûnkronikába beleírhatja ez erdész és a kertész is a maga panasztát, mert a pocokkal meggyûlhetik neki is a baja: erdei tisztások szélein a fiatal ültetésnél és a csemetekertben hány fácskát nem foszt meg e gonosz állat a kergétôl?

Valóban nincs ember, a kinek nem volna oka panaszra a pocok és egér ellen, úgy hogy ezek után ezt az állatfajt nem a mezôgazdaság ellenségének, hanem arra nézve igazi csapásnak kell tartanunk, a mely okvetlenül megköveteli, hogy pusztítsa és irtsa mindenki ott, ahol éri.

(foly. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kisiparos hitel.

Vajdasági kisiparosok, a kormány rendelete értelmében, vagy ötvenen nyújtották be kérvényeiket a Narodna banka által nekik nyújtandó kisbb összegû hitel folyósítása iránt. Ezen kölcsön egyenként csak 5000 Dinar összegig fog szólni, s 3-5 évi idôtartamra. Bár a mai magas árak mellett nem sokat vannak segítve a kisiparosok ezen csekély összegû hitel folyósításával, mindenesetre azonban mégis több a semminél. S ha a vajdasági kisiparnak esik jól ez az összeg, vajon nem esne-e jól a mi Prekmurjei kisiparosainknak is? Miután a kölcsön mégis kisebb kamatozás mellett kapható, cseppet sem ártana, ha a prekmurjei két ipartestület is kérdést intézne egyes iparosaihoz, esetleg volna köztük olyan, ki reflektálna a kölcsönre, s ebben az esetben az iparkamarához fordulhatna közvetítés, illetve megszerzése végett. Ha nem választási trükk volt ez a vajdaságban is mint egyes esetekben ez nálunk is történt, akkor jó volna felette gondolkodni.

Na prodajo!

V MURSKI SOBOTI

4 hiže, 2 travnika, 3 njive.

V NORŠINCI

—: 3 njive, eden log. —:

V MARIBORU

2 hiži v kateri se iehko napravi trgovina.

Informacije izdaja Dr. ŠÖMEN LAJOŠ advokat Murskoj Soboti, Prekmurje.

Naznánye.

Sto nüca „jôsovo“ flanco za szaditi 2-leti sztaro prvovrszte, naj sze zglászi pri

JAUK KÁROLY
posestniki

Skakovci, p. Cankova.

Pérje

goszecsce i flamovina, szlatina sze vszigidár po fál cêni dobi pri:

SCHÖNTAG ADOLFI

M. Sobota v dvoriscki Fliszarove krcsme.

K O D D A J I

man eden LANCZ Henger 11-ta numera csizta v dobrom sztáni z-fabrike vödáno 1910 l. cêna 17.500 Din. Lasztnik: STEFAN FARSANG mlinar Csrensovci.

K oddaji

je: eden v dobrom sztáni bodöcsi 6 HP MÁV lokomobil; edna completa gátérzaga na edno zago; edno, za pogon mlina, vodno kolô z zeleznozobcatnov predsztafov eden 5 m dügi 6 cm kuszti transmission z lézicsami (csapágy) i trijé konis zobcatne kolé pri MIKOLA LAJOS mlinari v Bodonci. Vecs sze lêko zvê pri: KOZIC IVAN masinsloszari v M. SOBOTI, Lendavsza keszta.

Olvasd a

„Mörszka Krajinát“!

LEPO POSESTVO

obstoječe iz njiv, travnikov, gozdov in goric v izmeri čez 30 oralov, vse ležeče okoli hiše, s konji, kravami, svinjami ter drugim inventarjem vred prodam za 550.000 D.

Stanko Cveiko

Koročice

pošta Sv. Tomaž pri Ormožu.

Pazite!

Gledöcs na naprêpridöcsega dôba sze zenszki krscsáki (klobüki) po precu znizanoj cêni razodajo. Zenszki filzkrscsáki sze ze od 100 do 200 Dinárov dobijo pri

A. KIRÁLY

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágom

v
Murski Soboti
(Bergerovoj hiži.)

Elôfizetéseket és hirdetéseket „MÖRSZKA KRAJINA“-ra felvesz Erdössy Barnabás papir-és játékarukereskedése M. Sobota, a kath. templom mellett.